

1. Perfil dels joves de Barcelona

1. PERFIL DELS JOVES DE BARCELONA

L'any 2002, a Barcelona hi havia un total de 287.617 joves de 15 a 29 anys, que suposaven el 18,7% de la població de la ciutat ¹.

Es confirma la tendència a la disminució de la població jove a Barcelona; el 1996 hi havia 325.608 joves de 15 a 29 anys ², de manera que, en el quinquenni que va entre 1996 i 2002, la població d'aquesta franja d'edat va reduir-se en gairebé 38.000 individus. Paral·lelament al decreixement de la població jove en termes absoluts, s'ha reduït el pes específic d'aquest col·lectiu sobre la població total de la ciutat: mentre que el 1996 els joves suposaven el 21,6% de la població barcelonina, el 2002 havien passat a ser l'esmentat 18,7%. Si ampliem el període observat al darrer decenni, la disminució encara és més accentuada: l'any 1991 hi havia a la ciutat de Barcelona 380.664 joves de 15 a 29 anys (el 23,2% del total de població)³, la qual cosa suposa una pèrdua de 92.991 efectius en el període comprès entre 1991 i 2002.

El percentatge de joves és més alt en el conjunt de Catalunya (22,5%) i d'Espanya (23,1%). D'altra banda, l'edat mitjana de la ciutat de Barcelona és de 43,3 anys (41,1 els homes i 45,3 les dones), mentre que a Catalunya és de 40,1 (38,6 els homes i 41,5 les dones) i a Espanya, de 39,3 (37,9 els homes i 40,7 les dones) ⁴.

La distribució dels joves segons el seu sexe no presenta modificacions substancials durant el període analitzat. Els nois són lleugerament més nombrosos (51,0%) que les noies (49,0%).

Pel que fa a l'estructura per edats dins de la població jove, veiem com aquesta també s'ha anat modificant sensiblement els darrers anys. El fet més significatiu és l'increment del pes del segment d'edat més gran –de 25 a 29 anys– en el conjunt de la població jove: mentre que el 1996 suposava el 34,7% i era un segment minoritari sobre el total dels joves, enguany és el 44,2% i suposa el contingent més important. Dos factors explicarien aquest fet: per una banda, la incorporació al segment d'edat de 20 a 24 anys dels joves que el 1996 en tenien entre 15 i 19 i eren, recordem, el segment minoritari dels joves, i, paral·lelament, la incorporació al segment de 25 a 29 anys dels joves que eren majoria el 1996, quan comptaven entre 20 i 24 anys; per l'altra, l'arribada a Barcelona de joves de nacionalitat estrangera, que el 2002 suposaven l'11,7% dels joves barcelonins, concentrats sobretot en la franja de més edat de 25 a 29 anys, en què representen el 14,7%

¹ Padró Municipal d'Habitants 2002. Ajuntament de Barcelona.

² Padró Municipal d'Habitants 1996. Ajuntament de Barcelona.

³ Padró Municipal d'Habitants 1991. Ajuntament de Barcelona.

⁴ Anuario Social de España 2003. Fundació La Caixa

Taula 1. Els joves barcelonins (nombres absoluts de joves espanyols i estrangers per sexe i franges d'edat prominents del padró de 1991, 1996 i 2002)

Any 1991	Absoluts	%	Home	%	Dona	%
De 15 a 19	127.388	33,5	65.192	33,7	62.196	33,3
De 20 a 24	128.709	33,8	65.757	33,9	62.952	33,7
De 25 a 29	124.567	32,7	62.769	32,4	61.798	33,1
Total joves	380.664	100,0	193.718	100,0	186.946	100,0
Total població	1.643.542	23,2				
<hr/>						
Any 1996	Absoluts	%	Home	%	Dona	%
De 15 a 19	94.466	29,0	48.007	29,0	46.459	29,0
De 20 a 24	118.643	36,4	60.337	36,5	58.306	36,4
De 25 a 29	112.499	34,6	56.923	34,4	55.576	34,7
Total joves	325.608	100,0	165.267	100,0	160.341	100,0
Total població	1.508.805	21,6				
<hr/>						
Any 2002	Absoluts	%	Home	%	Dona	%
De 15 a 19	65.982	22,9	33.563	22,9	32.419	23,0
De 20 a 24	94.463	32,8	48.270	32,9	46.193	32,8
De 25 a 29	127.172	44,2	64.970	44,3	62.202	44,2
Total joves	287.617	100,0	146.803	100,0	140.814	100,0
Total població	1.540.123	18,7				

 Segment d'edat majoritari entre els joves

Taula 2. Els joves barcelonins (nombres absoluts de joves espanyols i estrangers per sexe i franges d'edat prominents del padró de 2002)

	Absoluts	%	% Total Joves	Home	%	Dona	%
De 15 a 19	4.698	13,9	7,1	2.428	14,1	2.270	13,8
De 20 a 24	10.283	30,5	10,9	5.156	33,9	5.127	31,2
De 25 a 29	18.719	55,5	14,7	9.671	32,4	9.048	55,0
Total joves estrangers	33.700	100,0	11,7	17.255	100,0	16.445	100,0
<hr/>							
	Absoluts	%	% Total Joves	Home	%	Dona	%
De 15 a 19	61.284	24,1	92,9	31.135	24,0	30.149	24,2
De 20 a 24	84.180	33,2	89,1	43.114	33,3	41.066	33,0
De 25 a 29	108.453	42,7	85,3	55.299	42,7	53.154	42,7
Total joves espanyols	253.917	100,0	88,3	129.548	100,0	124.369	100,0

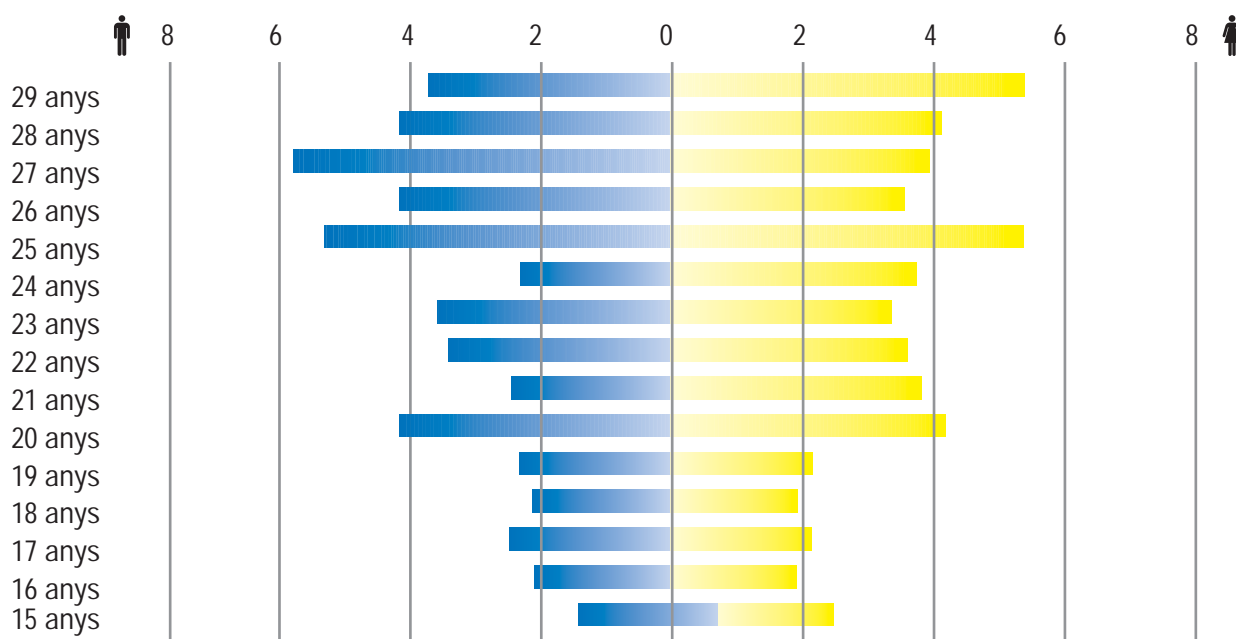
Les projeccions de futur indiquen el manteniment d'aquesta tendència i l'any 2010 els joves suposaran el 13,3% de la població de la comarca del Barcelonès i el 14,6% de la de Catalunya ⁵.

Taula 3. Població de 15 a 29 anys el 2010 (Institut d'Estadística de Catalunya)

	Joves	Total	% Joves / Total
Barcelonès	256.299	1.923.871	13,3
Àmbit metropolità	634.435	4.382.900	14,5
Catalunya	945.581	6.459.053	14,6

Els joves que formen part de l'objecte d'estudi han nascut entre 1972 i 1988. Tal com demostra la següent piràmide, el contingent més important de joves se situa en els 25 anys, és a dir, nois i noies que van néixer l'any 1977. La proporció més gran de persones nascudes fora de l'Estat espanyol es dona entre les noies de 25 i 29 anys.

Gràfic 1. Piràmide d'edats de població de 15 a 29 anys

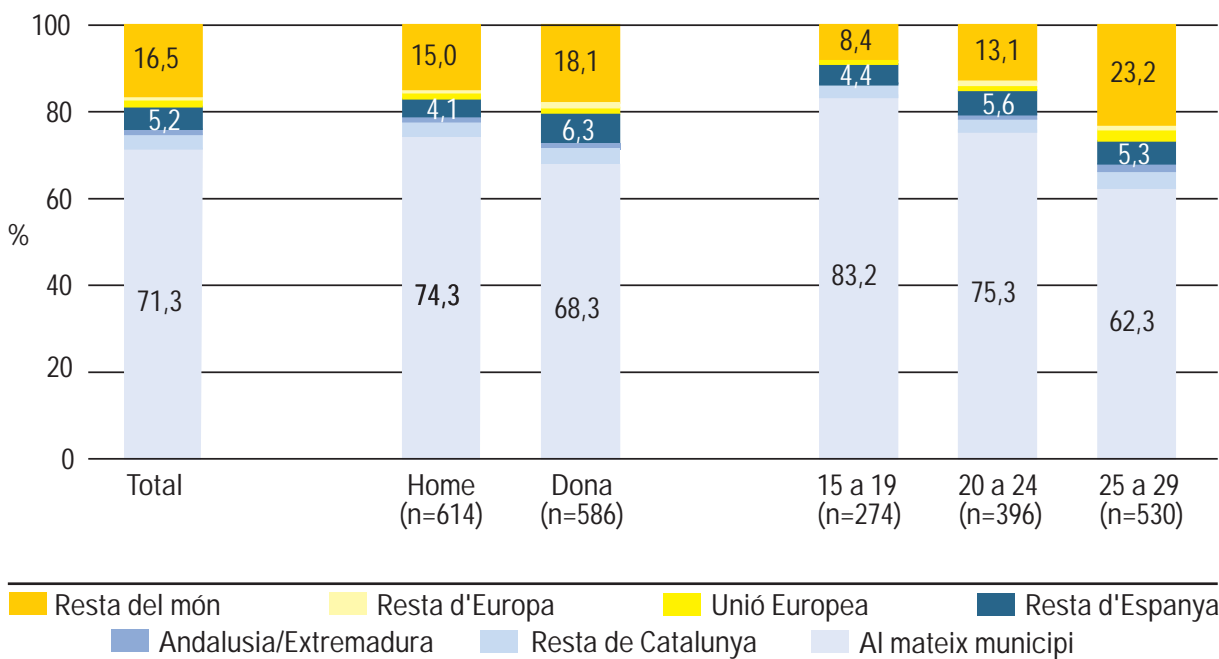

(*) En color més intens correspon a la població de nacionalitat estrangera a cada tram d'edat

El 71,3% dels joves entrevistats és originari de la ciutat de Barcelona, un 3,4%, de la resta de Catalunya, un 6,4%, d'altres comunitats autònomes, i un 18,9% és nascut fora d'Espanya. D'aquests, l'1,6% va néixer en algun país de la Unió Europea, un 0,8%, a altres països europeus, i un 16,5%, a la resta del món. Entre les persones entrevistades nascudes fora d'Europa hi ha més noies (18,1%) que nois (15,0%). D'altra banda, el percentatge de nascuts fora d'Europa entre els joves de 25 a 29 anys (23,2%) gairebé duplica el de la franja d'edat anterior (13,1%) i triplica el de 15 a 19 anys (8,4%).

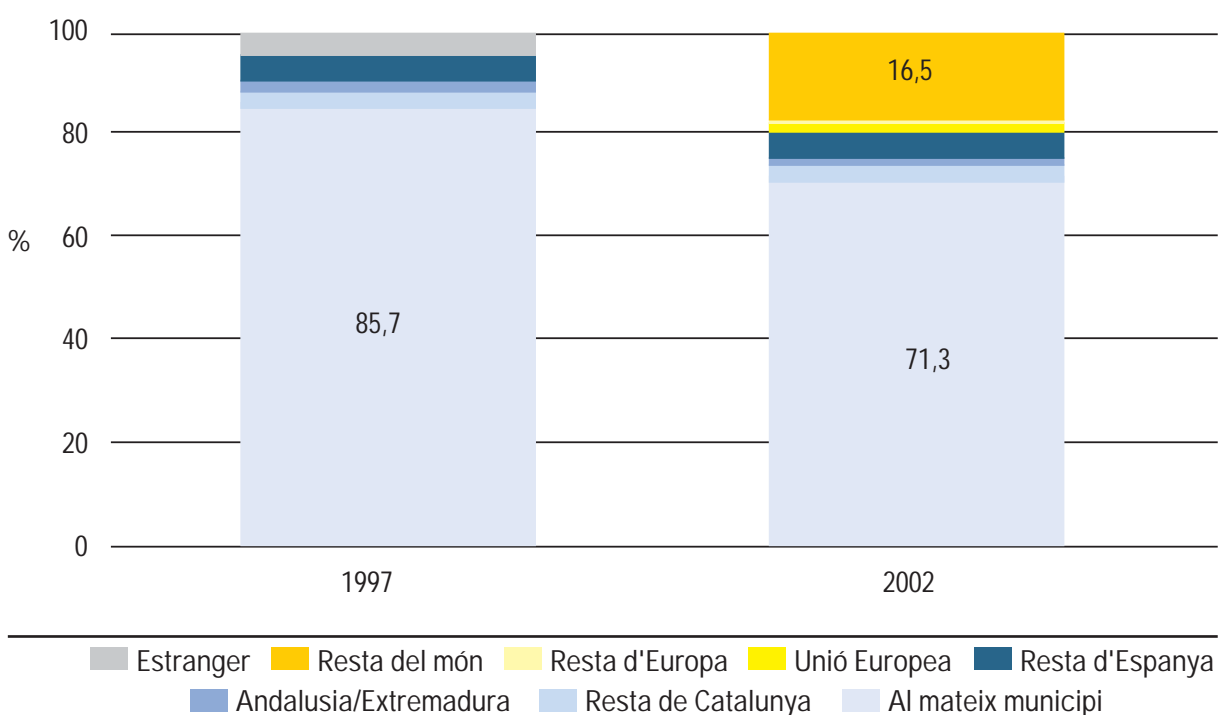
⁵ Projeccions de Població. Institut d'Estadística de Catalunya.

Gràfic 2. Lloc de naixement dels joves segons sexe i edat

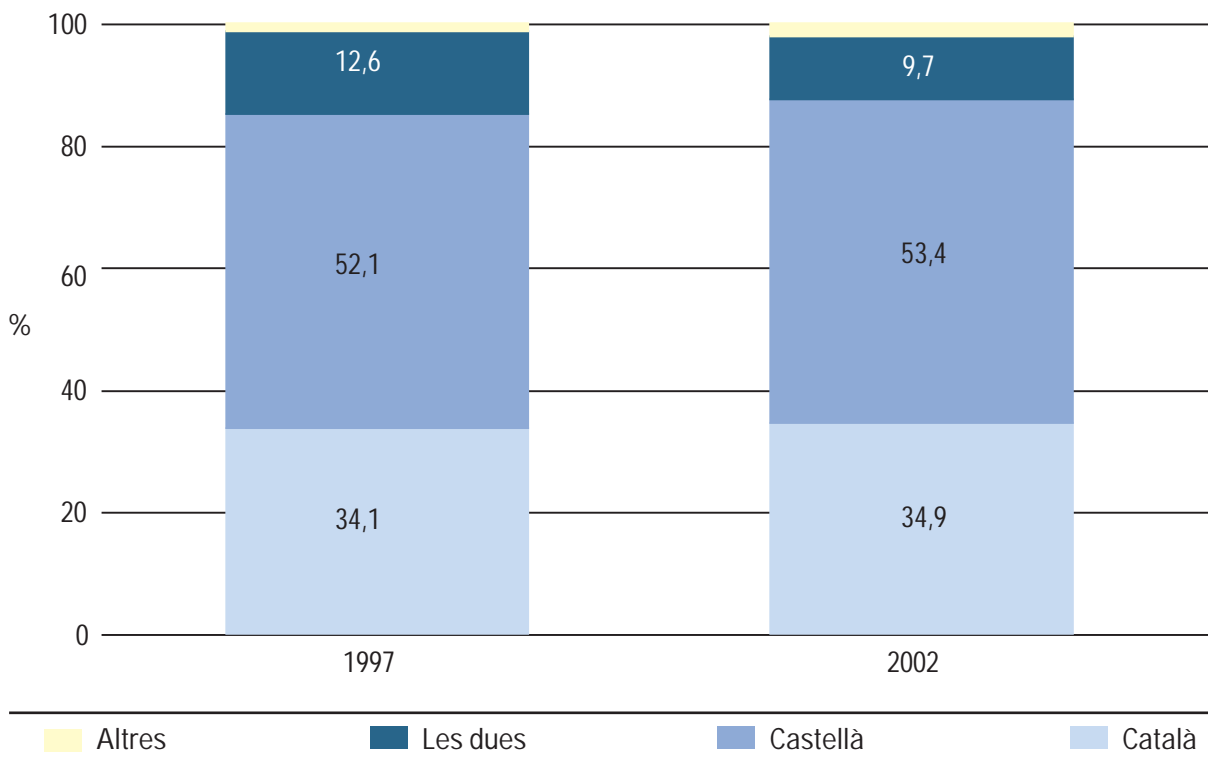
Respecte a les dades que es van obtenir en l'enquesta de 1997 es nota un descens del percentatge de joves nascuts a Barcelona, que és pràcticament idèntic a l'increment dels nois i les noies nascuts a l'estranger.

Gràfic 3. Lloc de naixement (evolució)

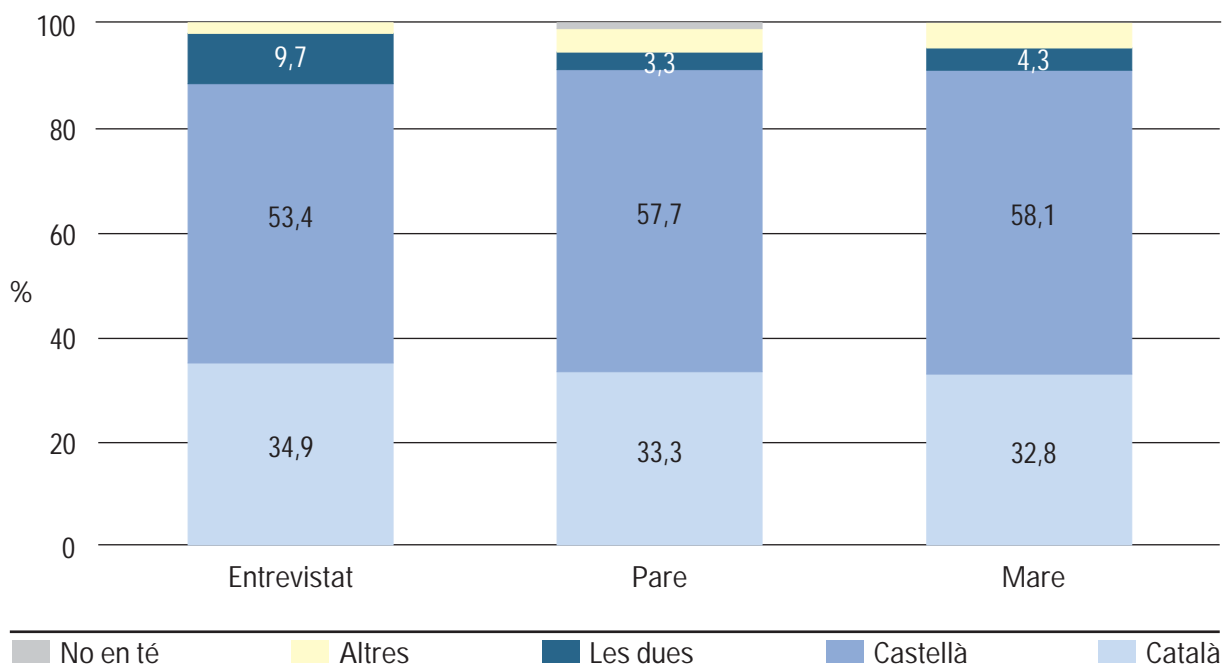
Pel que fa a la llengua habitual en què s'expressen els joves entrevistats, la majoria són castellanoparlants, si bé n'hi ha un percentatge important (9,7%) que utilitza indistintament el català i el castellà. Les dades no són gaire diferents de les que es donaven l'any 1997.

Gràfic 4. Llengua habitual (15 – 29 anys) (evolució)

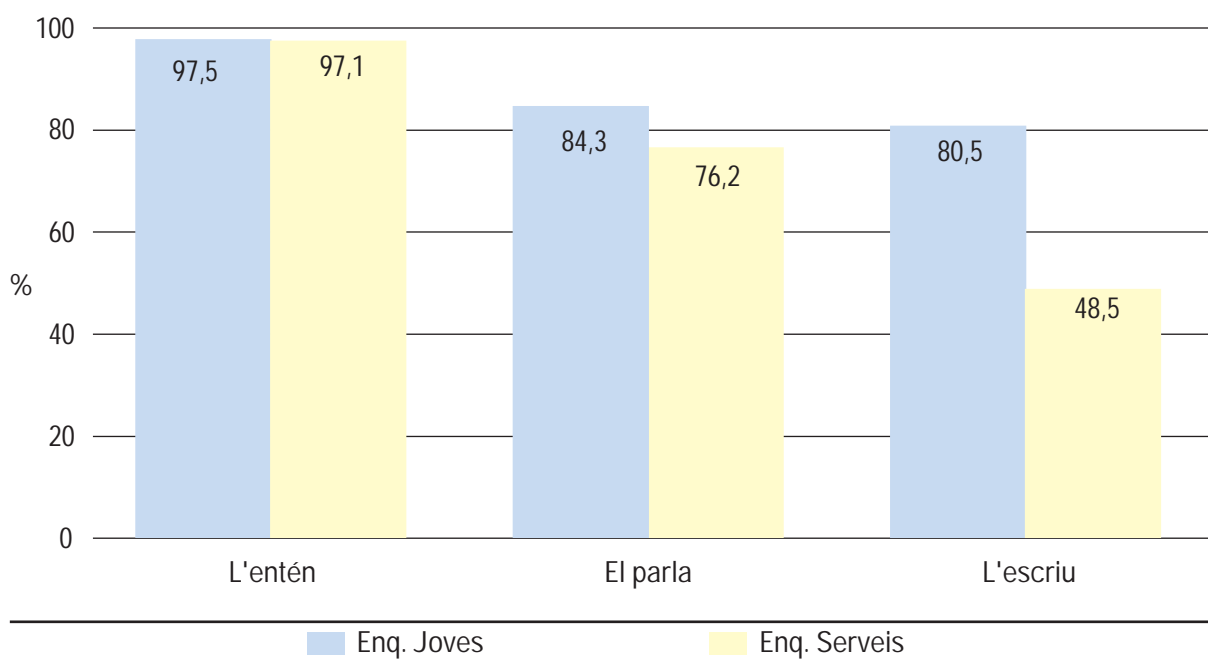

Entre els més joves (de 15 a 19 anys) l'ús del català és més freqüent que en els altres grups d'edat; el 40,9% utilitza aquesta llengua. Aquest percentatge baixa fins al 33,0% en el grup dels de 25 a 29 anys, probablement per l'impacte que els joves nascuts a l'estranger tenen en aquest grup d'edat.

Si comparem la llengua habitual dels joves amb la dels seus pares, veiem que el percentatge de catalanoparlants és molt similar. En canvi, entre els pares hi ha més castellanoparlants i menys persones que utilitzen els dos idiomes. Sembla, doncs, que els nois i les noies que usen les dues llengües són fills i filles de castellanoparlants que han adquirit destresa en l'ús del català.

Gràfic 5. Llengua habitual dels joves, pares i mares

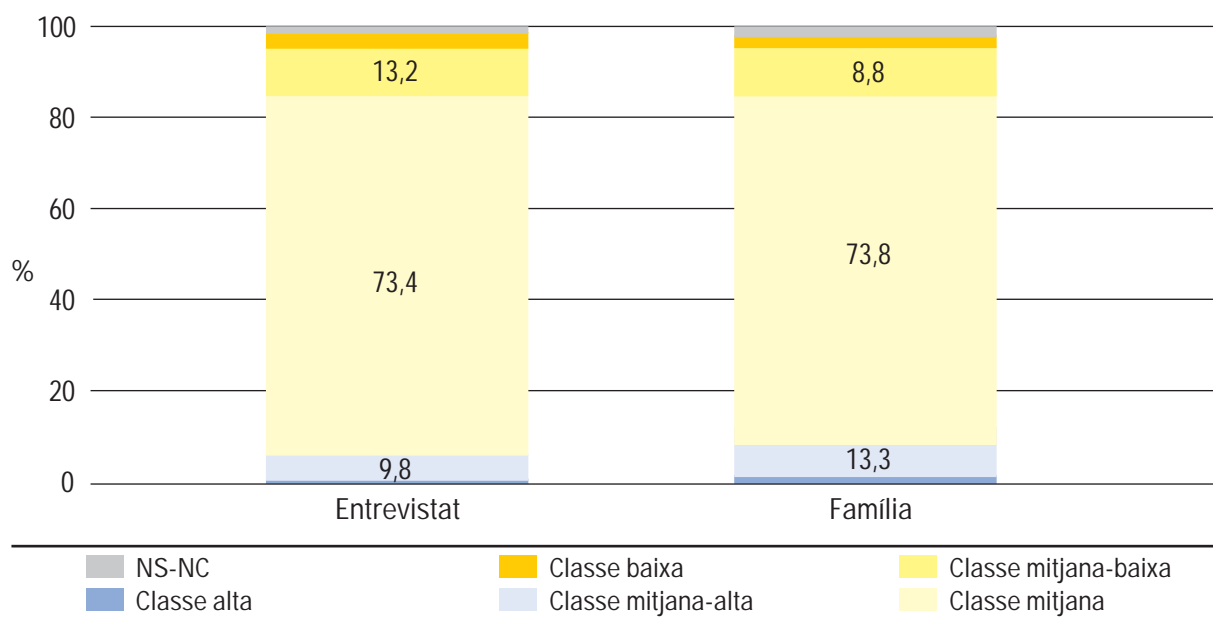
Si bé l'ús habitual del català no és majoritari entre els joves, sí que ho és el domini de la llengua. La comprensió del català és pràcticament universal –no l'entén el 2,5% dels joves, tots ells nascuts fora de Catalunya–, i l'escriu el 80,5% dels joves (el 96,0% dels nascuts a Barcelona). Respecte al total dels barcelonins, saben parlar el català el 76,2% i es consideren capaços d'escriure'l el 48,5%.

Gràfic 6. Respecte el català...

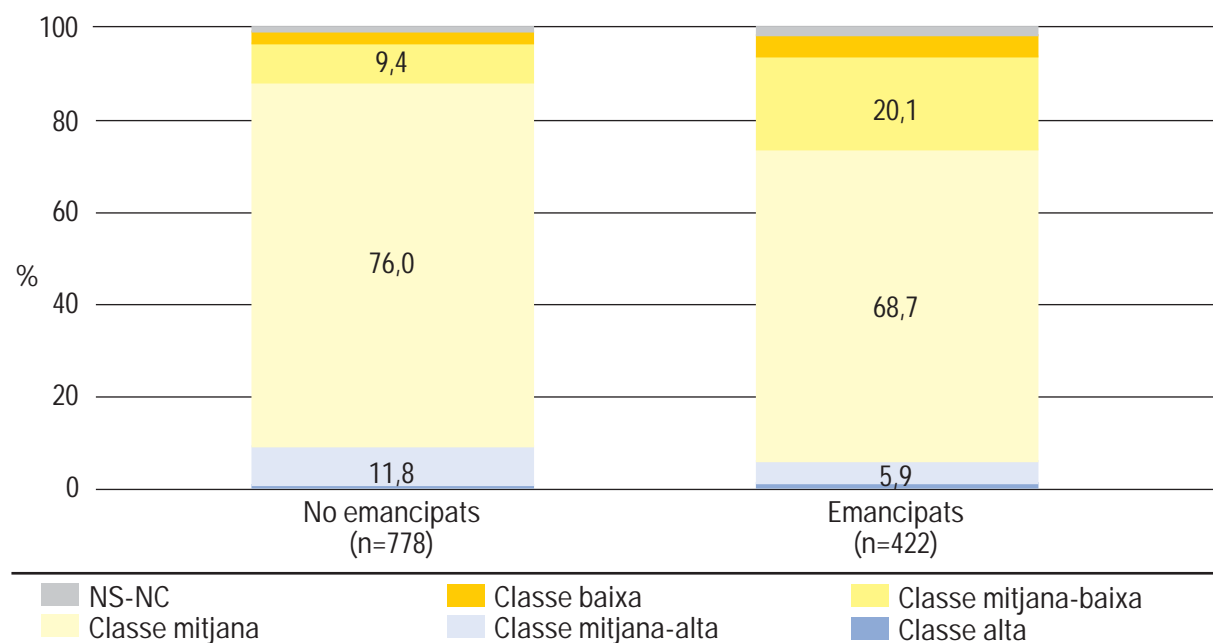
Quan se'ls demana a quina classe social creuen que pertanyen, gairebé les dues terces parts responen que es consideren de classe mitjana. Comparats amb la classe social de la seva família d'origen, s'observen poques diferències, si bé hi ha un lleuger desplaçament des de les classes mitjanes altes cap a les classes mitjanes baixes: en efecte, el 15,5% dels joves es consideren ells mateixos de classe baixa o mitjana baixa, una categoria dins la qual classifiquen llur família el 10,7% dels mateixos joves.

Aquest moviment té lloc bàsicament entre els joves emancipats, que, tal com demostra el següent gràfic, tendeixen més a ubicar-se en les classes inferiors.

Gràfic 7. Classe social dels joves i de la seva família d'origen

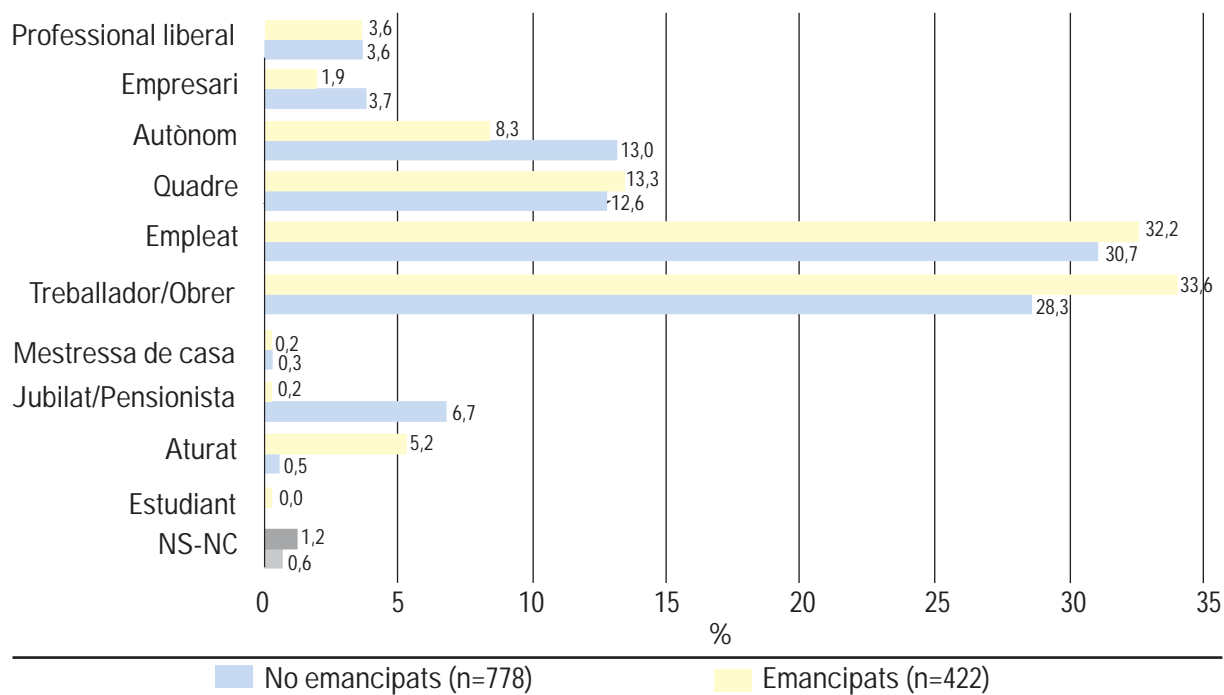

Gràfic 8. Classe social dels joves emancipats i no emancipats

A la majoria de les llars on viuen els joves, la persona que aporta més ingressos és un empleat o un treballador. Entre els joves que viuen amb els pares, es dona més sovint el cas que la persona que guanya més diners és un professional autònom o un empresari.

Gràfic 9. Profesió del membre de la llar amb els ingressos més alts segons joves emancipats i no emancipats

Pel que fa a la tinença de béns de consum, a les llars on viuen els joves és generalitzat el telèfon mòbil i força estès l'ordinador i la tinença de més d'un televisor. El 56,8% dels entrevistats disposen de connexió a Internet, mentre que l'assecadora i el rentaplats són menys freqüents. Destaca el fet que les llars dels joves que viuen amb els seus pares estan força més equipades que les dels que viuen emancipats, excepte pel que fa al telèfon mòbil, que és pràcticament universal.

Gràfic 10. A casa seva hi ha... segons joves emancipats i no emancipats

